

 Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	Емблема кафедри (за наявністю)	Назва кафедри, що забезпечує викладання
Редагування фахового перекладу Робоча програма освітнього компонента (Силабус)		Кафедра теорії, практики та перекладу німецької мови

Реквізити освітнього компонента

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>B – Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>B11 Філологія (за спеціалізаціями)</i>
Освітня програма	<i>Галузевий переклад: німецька та друга західноєвропейська мови</i>
Статус освітнього компонента	<i>Вибірковий</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, 2 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>5 кредитів (150 годин): 46 годин – практичні заняття 104 години – СРС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен, контрольна робота (МКР)</i>
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	<i>Німецька/Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Канд. філол. наук, доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Чайковська Олена Юріївна https://ktpnm.kpi.ua/node/1479 Канд. філол. наук, доц. кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Баклан Ірина Миколаївна https://ktpnm.kpi.ua/node/1412
Розміщення курсу	<i>У розробці</i>

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчення та результати навчання

Редагування є соціально необхідним процесом опрацювання тексту та своєрідним видом фахової діяльності, яка вимагає вирішення численних творчих завдань. Опанування освітнього компонента «Редагування фахового перекладу» надає здобувачам знання про технологію редагування фахових текстів, які допомагають успішно здійснювати перекладацьку діяльність, яка полягає у виконанні перекладу та редагування текстів.

Метою освітнього компонента є формування у здобувачів *здатностей*:

- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК01);
- бути критичним і самокритичним (ЗК02);
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК04);
- працювати в команді та автономно (ЗК05);
- використовувати інформаційні і комунікаційні технології (ЗК08);

- генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК12);
- застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації (галузевого перекладу) для вирішення професійних завдань (ФК06);
- вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (ФК07) для забезпечення фахової та наукової письмової й усної комунікації;
- ефективно здійснювати професійну та наукову діяльність шляхом інтеграції сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ФК09);
- застосовувати теоретичні знання з перекладознавства, зокрема про специфіку окремих видів і типів перекладу, перекладацькі стратегії, методи тощо для провадження ефективної професійної діяльності (ФК11).

Предметом освітнього компонента є вивчення принципів, способів та норм редагування різноматематичних фахових текстів.

Освітній компонент «Редагування фахового перекладу» викладається у 2-му семестрі. Після його засвоєння здобувачі мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

- упевнено володіти державною та іноземною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами (ПРН02);
- оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування (ПРН04);
- здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПРН11);
- створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів (ПРН14).

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент «Редагування фахового перекладу» є вибіркоким і вивчається на 1-му курсі протягом 2-го семестру. Він належить до циклу професійної підготовки здобувачів. Передумовою вивчення цього освітнього компонента є володіння німецькою мовою на рівні C1 відповідно до глобальної шкали рівнів володіння іноземною мовою (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти <http://www.univ.kiev.ua/ru/resources/tests4>), розуміння основ роботи з CAT-tools. Знання та навички, здобуті під час вивчення освітнього компонента «Редагування фахового перекладу» можуть стати у пригоді під час виконання магістерської дисертації та у процесі проходження перекладацької практики.

3. Зміст освітнього компонента

Дисципліна «Редагування фахового перекладу» містить один розділ великого обсягу (Редагування фахових текстів – 14 тем).

Тема 1. Редагування як одна зі складових професії перекладача. Періодизація розвитку редагування.

Тема 2. Поняття та визначення редагування. Основні терміни, положення та завдання редагування.

Тема 3. Нормативно-методологічна база редагування перекладів. Визначення понять норми та нормативної бази. Структура норми. Класифікація норм.

Тема 4. Лінгвістичні норми редагування перекладів.

Тема 5. Методологія редагування перекладів. Етапи та види редагування фахових текстів.

Тема 6. Одиниця перекладу. Проблема оцінки якості перекладу.

Тема 7. Мовна інтерференція як проблема редагування перекладів.

Тема 8. Види помилок і правок тексту та робота з ними.

Тема 9. Хибні друзі перекладача.

Тема 10. Лексичний рівень редагування.

Тема 11. Граматичний аспект редагування.

Тема 12. Стилiстична специфіка науково-технiчного стилю. Мовностилістичні засоби фахових текстів.

Тема 13. Стилiстичні основи редагування перекладу.

Тема 14. Засади редагування машинного перекладу.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна:

1. Кузнєцова І. В. Конспект лекцій з курсу «Редагування науково-технічної літератури». Запоріжжя, 2018. 82 с.
2. Партико З. Загальне редагування: нормативні основи. Львів: Афіша, 2006. 416 с.
3. Ребрій О. В. Основи теорії редагування перекладів: конспект лекцій. Харків, ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 88 с.

Додаткова:

4. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування. Київ: Парламентське видавництво, 2004. 120 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування освітнього компонента

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії, які реалізуються через:

-активні (в тому числі інтерактивні) методи навчання (експрес-опитування, дискусія, мозковий штурм, кейс-метод тощо);

- метод проблемно-пошукового навчання, що передбачає осмислення навчального матеріалу та подальшу реалізацію самостійного пошуку, сприяючи розвитку когнітивної та творчої активності здобувачів; частково-пошуковий метод (укладання правничої терміносистеми);

- метод синтагматично-парадигматичного аналізу термінологічних полів, метод контекстологічного та зіставного аналізів;

- урізноманітнення форм навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність здобувачів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність і медійну компетентність, що є визначальними факторами мотивації до вивчення освітнього компонента «Редагування фахового перекладу».

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту освітнього компонента, а також з метою засвоєння матеріалу використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, WhatsApp та Viber, Zoom, Електронний кампус, за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальними матеріалами;

- здійснюється надання зворотного зв'язку зі здобувачами щодо навчальних завдань та змісту освітнього компонента;

- оцінюються виконані здобувачами завдання;

- ведеться облік графіка виконання здобувачами завдань та їхнього оцінювання.

Освітній компонент «Редагування фахового перекладу»

№ заняття	Зміст навчальної роботи	Практичні заняття	Рекомендований час СРС
-----------	-------------------------	-------------------	------------------------

1	Практичні заняття 1-2 Розділ 1. Редагування фахових текстів. Тема 1. Редагування як одна зі складових професії перекладача. Періодизація розвитку редагування. <u>Завдання на СРС та література:</u> Ознайомлення з етапами становлення редагування, метою редагування, діяльністю редактора. Для підготовки тут і надалі використовуються джерела основної та додаткової літератури: Кузнецова І. В. Конспект лекцій з курсу «Редагування науково-технічної літератури». Запоріжжя, 2018. 82 с.; Партико З. Загальне редагування: нормативні основи. Львів: Афіша, 2006. 416 с.; Ребрій О. В. Основи теорії редагування перекладів: конспект лекцій. Харків, ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 88 с.	4	6,4
2	Практичне заняття 3 Тема 2. Поняття та визначення редагування. Основні терміни, положення та завдання редагування. <u>Завдання на СРС:</u> Підготувати пояснення основних термінів та положень редагування. Ознайомитися із завданнями редактора. Проаналізувати німецькомовний текст та його переклад. Покращити текст перекладу.	2	3,2
3	Практичне заняття 4 Тема 3. Нормативно-методологічна база редагування перекладів. Визначення понять норми та нормативної бази. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомитися з нормами та нормативною базою редагування перекладів. Проаналізувати німецькомовний текст та його переклад. Оцінити адекватність перекладу тексту і відредагувати текст.	2	3,2
4	Практичні заняття 5-6 Тема 3. Нормативно-методологічна база редагування перекладів. Структура норми. Класифікація норм. <u>Завдання на СРС:</u> Розглянути методологію редагування перекладів. Ознайомитися з нормами редагування (соціальними, юридичними, видавничими). Здійснити зіставлення фахового тексту оригіналу та перекладу на різних рівнях текстової організації.	4	6,4
5	Практичне заняття 7 Тема 4. Лінгвістичні норми редагування. Норми для рівня елементарних знаків. Норми для рівня морфем і слів. Норми для рівня словосполучень і речень. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомитися з лінгвістичними нормами редагування. Здійснити зіставлення фахового тексту оригіналу та перекладу з урахуванням лінгвістичних норм редагування. Відредагувати текст перекладу.	2	3,2

6	Практичні заняття 8-9 Тема 5. Методологія редагування перекладів. Етапи та види редагування фахових текстів. <u>Завдання на СРС:</u> Проаналізувати етапи редагування перекладу фахового тексту. Здійснити зіставлення фахового тексту оригіналу та перекладу на різних рівнях текстової організації. Відредагувати текст перекладу.	4	6,4
7	Практичне заняття 10 Тема 6. Одиниця перекладу. Проблема оцінки якості перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомитися з труднощами оцінювання якості перекладу. Проаналізувати німецькомовний текст та його переклад. Оцінити адекватність перекладу тексту.	2	3,2
8	Практичні заняття 11-12 Тема 7. Мовна інтерференція як проблема редагування перекладів. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомитися з явищем інтерференції мови оригіналу в перекладі, лексичною та граматичною інтерференцією. Відредагувати текст перекладу.	4	6,4
9	Практичне заняття 13 Тема 8. Види помилок і правок тексту та робота з ними. <u>Завдання на СРС:</u> Проаналізувати види помилок та способи роботи з ними. Виправити помилки в тексті перекладу та відредагувати текст.	2	3,2
10	Практичне заняття 14 Тема 8. Типові помилки під час перекладу фахових текстів українською мовою. <u>Завдання на СРС:</u> Проаналізувати типові помилки та проблеми редагування фахового тексту. Відредагувати текст перекладу.	2	3,2
11	Практичне заняття 15 Тема 9. Хибні друзі перекладача. Інтернаціоналізми та псевдоінтернаціоналізми. Пароніми. Синонімічні, антонімічні, семантично близькі та семантично різні пароніми. <u>Завдання на СРС:</u> Детально ознайомитися з категоріями хибних друзів перекладача. Зіставити фаховий текст оригіналу та перекладу та виявити лексичні одиниці, що потраплять до групи хибних друзів перекладача.	2	3,2
12	Практичне заняття 16 Тема 10. Лексичний рівень редагування науково-технічних перекладів. Правильний вибір слів. Синоніми.	2	3,2

	Тавтологія. Фразеологізми. Слова іншомовного походження. Терміни. <u>Завдання на СРС:</u> Детально ознайомитися з лексичними засобами фахових текстів. Здійснити зіставлення фахового тексту оригіналу та перекладу з урахуванням лексичної специфіки.		
13	Практичне заняття 17 Тема 11. Граматичний аспект редагування. Рівень речень. Керування. Координація присудка і підмета/підметів. <u>Завдання на СРС:</u> Детально ознайомитися з граматичним аспектом редагування фахових текстів. Здійснити зіставлення фахового тексту оригіналу та перекладу з урахуванням граматичної специфіки.	2	3,2
14	Практичне заняття 18 Тема 12. Стилiстична специфіка науково-технічного стилю. Мовностилістичні засоби фахових текстів. <u>Завдання на СРС:</u> Проаналізувати мовностилістичні засоби німецькомовних фахових текстів. Здійснити зіставлення фахового тексту оригіналу та перекладу з урахуванням їхньої стилістичної специфіки.	2	3,2
15	Практичне заняття 19 Тема 13. Стилiстичні основи редагування перекладу. Стилiстичне використання лексичних засобів мови і редагування перекладів. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомитися зі стилістичними основами і особливостями редагування перекладу фахових текстів. Відредагувати текст перекладу в стилістичному аспекті.	2	3,2
16	Практичне заняття 20 Тема 14. Засади редагування машинного перекладу. Програми для здійснення машинного перекладу. <u>Завдання на СРС:</u> Ознайомитися зі специфікою редагування машинного перекладу. Відредагувати фаховий текст машинного перекладу.	2	3,2
17	Практичне заняття 21 Написання контрольної роботи.	2	3,2
18	Практичне заняття 22 Аналіз результатів контрольної роботи.	2	3,2
19	Практичне заняття 23 Повторення пройденого матеріалу, підвищення рейтингу.	2	3,2
	Екзамен		30

Загальна кількість	46	104
--------------------	----	-----

6. Самостійна робота студента

Освітній компонент передбачає такі види самостійної роботи, як: підготовка до практичних занять, підготовка до написання контрольної роботи та підготовка до заліку. Час, відведений на кожен із цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 5.

Політика та контроль

7. Політика освітнього компонента

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях, тому невідвідування аудиторних занять суттєво знижує рейтинг здобувача.

Кожен здобувач має право відпрацювати пропущені з поважної причини заняття за наявності документального підтвердження (лікарняний, документи про участь у програмах академічної мобільності тощо) за рахунок самостійної роботи. Здобувач, який не з'явився на контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня після дати проведення контрольного заходу повідомити про це і протягом тижня надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У цьому разі йому надається можливість в індивідуальному порядку написати контрольну роботу.

Детальну інформацію про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Використання штучного інтелекту для академічної діяльності

ШІ може бути використаний як допоміжний інструмент для виконання завдань у межах освітнього компонента «Редагування фахового перекладу» за умови усвідомленого, прозорого та відкритого застосування, а не як заміна творчої чи дослідницької роботи здобувача. Використання ШІ без посилання або для фабрикації результатів дослідження вважається порушенням академічної доброчесності. Детальніше за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>

Інклюзивне навчання

Освітній компонент «Редагування фахового перекладу» може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг здобувача(-ки) з освітнього компонента складається з балів, що він/вона отримує за:

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
-------	-------------------	---	-------------	--------	--------

1.	Робота на практичних заняттях, якість виконання домашнього завдання	44%	2	22	44
2.	Написання контрольної роботи	6%	6	1	6
3.	Екзамен	50%	50	1	50
	Всього				100

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Здобувач отримує бали до поточного рейтингу за результатами роботи на практичних заняттях та за результатами написання контрольної роботи. Оцінюється якість підготовки завдань на СРС та рівень фахової підготовки в галузі редагування фахового перекладу.

Критерії нарахування балів:

1. Робота на практичних заняттях

«відмінно» (2 бали) – безпомилкове виконання всіх завдань із редагування перекладів відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, адекватність, коректність. Здобувач демонструє високий рівень володіння перекладацьким інструментарієм під час перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«добре» (1,5 бала) – безпомилкове виконання більшості завдань із редагування перекладів відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, адекватність, коректність. Здобувач демонструє належний рівень володіння перекладацьким інструментарієм під час перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«задовільно» (1 бал) – безпомилкове виконання деяких завдань із редагування перекладів відповідно до таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, адекватність, коректність. Здобувач демонструє достатній рівень володіння перекладацьким інструментарієм під час перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

«незадовільно» (0 балів) – неправильне виконання всіх завдань із редагування перекладів без дотримання таких критеріїв, як: змістовність, когерентність, адекватність, коректність. Здобувач не демонструє достатній рівень володіння перекладацьким інструментарієм під час перекладу та аналітичний потенціал для здійснення постперекладацького редагування.

Результати поточного контролю оголошуються кожному здобувачу після проведення аудиторного заняття з подальшим виставленням в журнал групи в Електронному кампусі.

2. Написання контрольної роботи.

МКР передбачає редагування перекладу фахового тексту (завдання оцінюється у 6 балів).

Критерії оцінювання МКР:

- «відмінно» – 6–5,5 бала – редагування тексту, що відповідає нормам. Допускаються одна чи дві помилки;
- «добре» – 5–4,5 бала – редагування тексту з незначними помилками;
- «задовільно» – 4–3,5 бала – редагування тексту з численними помилками та порушеннями норм української мови;
- «незадовільно» – 0 балів – якість виконаного завдання складає менше 60%.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№ календарного контролю	Термін календарного контролю	Умови отримання календарного контролю
Перший календарний контроль	7-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 8 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу), отриманих здобувачем під час роботи на практичних заняттях із урахуванням якості виконання завдань, винесених на СРС.
Другий календарний контроль	13-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 16 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу), отриманих здобувачем під час роботи на практичних заняттях із урахуванням якості виконання завдань, винесених на СРС.

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ

Умова допуску до заліку		Критерій
1	Позитивна оцінка за контрольну роботу	Здобувач отримав за контрольну роботу щонайменше 3,5 бала

Екзамен передбачає виконання завдань з редагування перекладу фахового тексту (завдання оцінюються у 50 балів).

Критерії оцінювання:

- «відмінно» – 50–45 балів – редагування тексту, що відповідає нормам. Допускаються одна чи дві помилки;
- «добре» – 44–38 балів – редагування тексту з незначними помилками;
- «задовільно» – 37–30 балів – редагування тексту з численними помилками та порушеннями норм української мови;
- «незадовільно» – 0 балів – якість виконаного завдання складає менше 60%.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре
74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Умови допуску не виконані (негативна оцінка за контрольну роботу, поточний рейтинг менше 30 балів)	Не допущено

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

9. Додаткова інформація з освітнього компонента

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, **набутих у неформальній / інформальній освіті** здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

Робочу програму освітнього компонента (силабус):

Розробник

доцентка кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. філол. наук Чайковська Олена Юріївна

Ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № __ від __.__.2025 р.)

Погоджено

Методичною комісією ФЛ (протокол № __ від __.__.2025 р.)